

NARODENIE SVÄTÉHO JÁNA KRSTITEĽA B

V pútnickom zájazde vo Svätej zemi máme vždy v programe aj návštevu Ain Karemu kde sa narodil dnešný svätec Ján Krstiteľ o ktorom hovoríme, že bol posledný prorok Starého zákona a prvý prorok Nového zákona. Na mieste jeho narodenia dnes stojí františkánmi spravovaný kostol z 19. storočia. Vľavo vo vnútri kostola je kaplnka, v ktorej si môže pútnik uctiť latinsky označené miesto jeho narodenia slovami: „Tu sa narodil Predchodca Pána.“

V cirkevnom kalendári slávime narodeniny len dvoch svätých. Je to narodenie Panny Márie a práve dnešného svätca – Jána Krstiteľa. Ostatných svätých slávime ich narodenie pre nebo. Ján Krstiteľ bol synom staručkých rodičov kňaza Zachariáša a Alžbety. Evanjelista píše, že obidvaja boli pred Bohom „spravodliví,“ čo môžeme tak po našom povedať, že boli svätí, lebo žili podľa Božích príkazov a zachovávaní Mojžišovho zákona. Len jedno nevedeli pochopiť. Prečo, keď takto bohumilo žijú, nemôžu mať deti, čo sa vtedy považovalo akoby za hanbu alebo Boží trest. Bohabojní manželia sa s dôverou modlili, aby im Pán Boh požehnal potomka. Nakoľko už boli obidvaja v pokročilom veku, strácali nádej, že sa to stane. Lenže vieme, že Božie plány sú iné ako naše ľudské a čo je človekovi nemožné, Bohu je všetko možné.

Jediný z evanjelistov, svätý Lukáš, opisuje nielen narodenie tohto svätca, ale aj jeho – dá sa povedať – zázračné počatie. Toto odporúčam prečítať si v jeho evanjeliu v prvej kapitole vo veršoch 5-25.

Ako je to možné, že evanjelista Lukáš vedel o týchto udalostiach tak podrobne? Podľa biblistov je známe, že keď evanjelista Ján odišiel s Ježišovou matkou Máriou ďaleko z Jeruzalema do Efezu, kde sa o ňu staral podľa vôle Ježiša z kríža, tak tam prišiel za nimi aj Lukáš. Dodnes sa tam nachádza jeho prázdny hrob. Všetky hore uvedené informácie získal práve od Panny Márie.

Tiež o jeho narodení píše ten istý evanjelista vo veršoch 57-66. U Židov je dodnes silná tradícia ak sa narodí prvorodený chlapec, rodičia mu musia dať pri obriezke meno otca. V tomto prípade si nebo žiadalo výnimku. Prečo? Chlapec sa mal volať Zachariáš, ale rodičia mu dali – na veľké prekvapenie okolia – meno Jochanan, čo je v skratke Ján. Vysvetlenie je v ďalšom texte Lukášovho evanjelia 1, 67-79. V tomto texte sa dvakrát nachádza slovo „milosrdenstvo.“ Hebrejské meno Jochanan opisne znamená: „Boh je milosrdný.“ Zachariášov chválospev nám v prvej časti opisuje dejiny ľudstva od prvého pádu človeka v raji, až po príchod prisľúbeného Vykupiteľa. Boh mohol po tomto páde ľudstvo zatradiť, čo ale neurobil. Naopak, prisľúbil mu Vykupiteľa. Táto pravda sa ako zlatá niť tiahla celými dejinami Starého zákona. Vykupiteľ naozaj prišiel. Druhá časť chválospevu vyjadruje, že hneď po zmŕtvychvstaní sa Ježiš zjavil učeníkom vo

Večeradle a dal im moc odpúšťať hriechy: „Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané“ (Jn 22-23). Z toho jasne vidíme, že kým bude na svete jeden a posledný kňaz a posledný človek, ktorý bude od neho žiadať svätú spoveď, tak dovtedy bude stále platiť prísľub milosrdenstva Božieho, t.j. až do skončenia sveta.

O Jánovom detstve nevieme nič, len v poslednej vete 1, 80 Lukáš spomína, že: „Chlapec rástol a mocnel na duchu a žil na púšti až do dňa, keď vystúpil pred Izrael.“ Predpokladá sa, že rodičia už dlho nežili a chlapec ostal sirotou. Utiahol sa do púšte, kde žil veľmi príslym asketickým životom. Tradícia uvádza miesto asi 6 km južne od Ain Karem, kde stojí františkánmi spravovaný malý kostolík s názvom: „Svätý Ján v púšti.“ Ďalej tradícia uvádza, že odtiaľ prešiel do oblasti Qumránu k židovskej komunite esénov a tam žil dovtedy, kým neprišiel jeho čas vystúpiť pred ľuďmi a ohlasovať pokánie a krstiť v rieke Jordán. Lukáš (3, 1) ďalej uvádza, že Ján verejne vystúpil „v pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Poncius Pilát spravoval Judeu a Herodes bol tetrarchom v Galilei...“ Bolo to niekedy v rokoch 27 alebo 28 po Kr. Aj v tomto prípade odporúčam prečítať si tretiu kapitolu Lukášovho evanjelia. Čo je tu najdôležitejšie, je prítomný Pán Ježiš, ktorého Ján pokrstil. Uvažovali sme o tom na sviatok Krstu Pána.

Druhý sviatok sv. Jána Krstiteľ slávime 29. augusta, a to jeho mučenícku smrť, o ktorej píše traja evanjelisti Matúš, Marek a Lukáš. Od nich sa dozvedáme, že Ján Krstiteľ bol predchodcom Ježiša Krista nielen životom a hlásaním Božieho kráľovstva, ale aj svedectvom krvi. Aj keď sa po Ježišovom krste stiahol do ústrania, lebo splnil svoju úlohu, na ktorú bol Bohom poslaný, predsa zdvihol prst proti neprávosti a hriechu cudzoložstva proti synovi Herodesa Veľkého, Antipasovi. Keď mu Ján prišiel vyčítať do pevnosti Macheront v dnešnom Jordánsku jeho hriech cudzoložstva, Antipas mal síce pred Jánom rešpekt, ale komu vadil, to bola Herodiada, Antipasova konkubína, manželka jeho brata Filipa, s ktorou žil pohoršlivým životom. Antipas dal na žiadosť Herodiády Jána sť ať. Jánovi učeníci jeho telo vzali a pochovali v mestečku Sebastia severne od dnešného Nablusu, ale hlava sa nejakým spôsobom dostala do Damasku, kde ju kresťania ako vzácnu relikviu opatrovali v byzantskom chráme. Neskôr moslimovia tento chrám zmenili na mešitu Umajadov a Jánovu lebku tam uchovávajú dodnes. V roku 638 samaritáni povstali proti kresťanom, zničili kresťanské chrámy (aj Baziliku Narodenia Pána), exhumovali hrob Jána Krstiteľa, kosti spálili v Nabluse a s kosťami zaživa spálili aj vtedajšieho nabluského biskupa.

Takto skončil dnešný svätec, ktorý bol ohlasovateľom Božej vôle; čistý bez úhony, silný a odvážny, bez strachu, ktorý nazval čnosť čnosťou a hriech hriechom aj pred kráľom čo ho stálo stratu hlavy a života.

Pripravil Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.